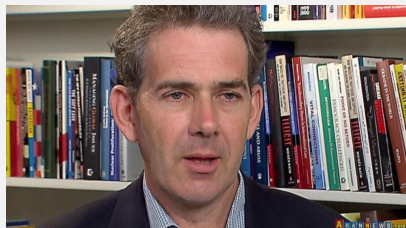


پژوهشگر انگلیسی مسایل قره باغ: اوضاع نظامی موجود خطرناک است

توماس دوال: برای جلوگیری از سربرآوردن خشونت در قره باغ، دیپلماسی پیشگیرانه مورد نیاز است.



به گزارش آران نیوز به نقل از بخش آذری رادیو آزادی آمریکا ، توماس دوال در مقاله ای در پایگاه اینترنتی «کارنگی یورپ» (Carnegie Europe) تحت عنوان «خطر مناقشه قره باغ در سال 2017» نوشت : «در بهار هرسال، کارشناسان سیاسی بیگیری کننده تحولات مناقشه قره باغ این سوال را مطرح می کنند که آیا امسال جنگ روی خواهد داد؟ امسال آنها بطور ویژه ای بدبین هستند. سال 2016 سال بدی بود و سال 2017 نیز می تواند سال بدتری باشد. در چهار روز نخست آوریل سال گذشته ، بدترین درگیری در قره باغ کوهستانی از سال 1994 به بعد روی داد و بیش از دویست آذربایجانی و ارمنی کشته شدند. در پی این درگیری، آذربایجانی ها به حفظ آتش بسی که از سال 1994 برقرار شده و ارمنی ها نیز به گسترش فرایند گفتگوها رضایت دادند. اما، پس از آن همه چیز به مسیر قبلی خود بازگشت. اتهامات متقابل ، بی صبری جمهوری آذربایجان و پافشاری ارمنستان باردیگر برقرار شد. البته، بنجامین فرانکلین، موسس آمریکا گفته است که «صلح بد ، از جنگ خوب بهتر است». اما، مناقشه جدید در قفقاز می تواند به قربانی شدن هزاران نفر و ویرانی کامل اقتصاد منجر شود. حفظ توافق آتش بس سال 1994 به تدریج دشوارتر می شود. خط تماس 250 کیلومتری در سال 1994 عبارت بود از سنگرهایی که باعجله حفر شده بودند. سربازان پناه گرفته در این سنگرها هرازگاهی شلیک می کردند و بعضا نیز حتی از یکدیگر سیگار می گرفتند. اما، اکنون اینجا «مسلح ترین» سرزمین در اروپاست. اکنون توپخانه طرفین، موشک های دوربرد، بالگردهای جنگی، پهپادهای نظامی در اینجا وجود دارند. جمهوری آذربایجان برای خرید سلاح های جدید، میلیاردها دلار از پول های نفتی خود را هزینه کرده است. ارمنی ها نیز به حساب تسلیحاتی که با تخفیف از روسیه خریده اند، استحکامات دفاعی مهمی برقرار کرده اند. جمهوری آذربایجان در ماه آوریل 2016 توانست دو ناحیه کوچک را بازپس گیرد، اما تاثیر روانی آن چندین برابر بزرگتر بوده است. (جمهوری)آذربایجان به دو دهه تحقیر خود پایان داده است و احساسات میهن دوستانه ، امیدواری به حل نظامی این مناقشه را افزایش داده است. این نیز توانسته است توجه مردم جمهوری آذربایجان را از تنزل اقتصاد و کاهش ارزش پول ملی منحرف کند. به نظر کارشناسان، دو طرف مناقشه هم اکنون قدرت نظامی خود را با مبالغه ارزیابی می کنند. بخصوص هر دو طرف هم اکنون دارای سلاح های مرگبارتری هستند. ارمنی ها موشک های اسکندر را که از روسیه گرفته اند، در رژه ای که در سال 2016 برگزار شد، به نمایش گذاشتند. این موشک ها 280 کیلومتر برد دارند و در واقع می توانند مناطق مسکونی و تاسیسات نفت و گاز (جمهوری) آذربایجان را هدف قرار دهند. این، آخرین حربه ای است که ارمنی ها می توانند بکارگیرند. اما، اگر جمهوری آذربایجان حمله گسترده ای را آغاز کند، آنها می توانند از این موشک ها استفاده کنند. ارمنستان براساس دکترین نظامی خود که در سال 2015 تصویب شد، می تواند برای جلوگیری از حمله جمهوری آذربایجان ، ضربه پیشگیرانه به این کشور وارد کند. (جمهوری) آذربایجان نیز تسلیحات سنگین خریداری شده از اسرائیل از جمله «گنبد آهنین» در اختیار دارد. اوضاع نظامی موجود خطرناک است. اما ، خطر اوضاع سیاسی نیز کمتر از آن نیست. دوره تنزل اقتصادی (جمهوری) آذربایجان با پایان رونق درآمدهای نفتی آغاز شده است. در ارمنستان، سرژ سرکیسیان، رییس جمهوری ارمنستان با انتخابات ماه آوریل این کشور مواجه است. (با تغییر قانون اساسی) پس از این انتخابات ، تمامی اختیارات رییس جمهوری در ارمنستان به مجلس منتقل خواهد شد. تحلیلگر معتقدند این تغییر ، ترفند سیاسی سرکیسیان برای حفظ حاکمیت در دستان خود پس از پایان دوره ریاست جمهوری اش در سال 2018 است. از طرف دیگر، نتایج برگزیده شدن دونالد ترامپ به ریاست جمهوری آمریکا و بحران در اتحادیه اروپا ، در قفقاز جنوبی نیز احساس می شود و طرفین (مناقشه قره باغ) را به اقدامات غیرمسئولانه سوق می دهد. در آوریل 2016، مسکو با دخالت در این مناقشه، از هر دو طرف آن (برای توقف درگیری) قول شفاهی گرفت. اما، تصور اینکه ریسمان های مناقشه قره باغ در دست مسکوست، گول زنده است. در واقع، پس از سال 1988 ، مسکو به هیچ وجه نتوانسته است بر اوضاع مسلط شود و در عوض آن، هرازگاهی از یکی از طرفین مناقشه حمایت کرده است. هم اکنون نیز هیچ یک از طرفین مناقشه به روسیه اعتمادی ندارند. خلاصه آنکه ، برای جلوگیری از سربرآوردن خشونت در قره باغ، دیپلماسی پیشگیرانه مورد نیاز است.»